

NIEUWSBRIEF

Museum Kennemerland en Historisch Genootschap Midden-Kennemerland
Westerhoutplein 1, 1943 AA Beverwijk

jaargang 4

nummer 7

ISSN: 1382-9351

maart 1996

Algemene ledenvergadering op zaterdag 23 maart

Het bestuur nodigt de leden van het Historisch Genootschap uit om op zaterdag 23 maart de algemene ledenvergadering bij te wonen. De vergadering zal worden gehouden in fort Veldhuis, Genieweg 1, Heemskerk.

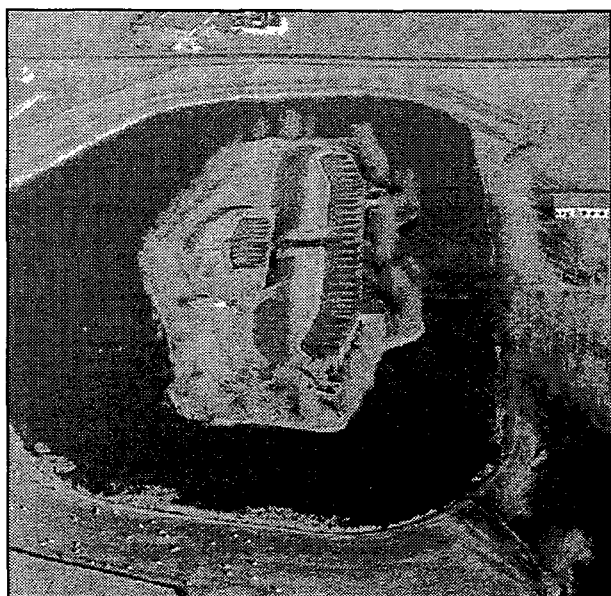
U wordt ontvangen met koffie/thee en cake.

De vergadering begint om 10.30 uur. Na de pauze volgt een rondleiding door het Luchtoorlogmuseum fort Veldhuis.

Agenda:

1. Opening door de voorzitter.
2. Verslag van de secretaris.
3. Verslag van de penningmeester.
4. Benoeming kascommissie.
5. Bestuursverkiezing.
-Periodiek aftredend en herkiesbaar: IJ. Luttik.
-Periodiek aftredend en niet herkiesbaar: A. v.d. Veen-v.d. Vliet.
Het bestuur stelt voor de heer J. Frerichs te benoemen in het bestuur. Tegenkandidaten kunnen onder schriftelijke overlegging van 10% van de stemgerechtigde leden, tot de aanvang van de vergadering bij het bestuur worden opgegeven
6. Begroting voor komende jaren (zie elders in deze nieuwsbrief).
7. Historisch onderzoek, overige activiteiten en nieuwe plannen.
8. Rondvraag en sluiting.
9. Pauze met koffie of thee.
10. **De ochtend zal worden afgesloten met een rondleiding in het fort.**

Rondleiding in Museum Fort Veldhuis

AUTO VERVOER

Leden, die niet over eigen vervoer beschikken en moeilijk naar het fort kunnen komen, wordt de mogelijkheid geboden, dat zij vanaf het Stationsplein te Beverwijk om 10.00 uur opgehaald worden en later om ± 13.00 uur weer teruggebracht worden naar Beverwijk

Wilt U van deze service gebruik maken, belt U dan met de heer IJ. Luttik (tel. 2 27123).

Wel graag voor 20 maart.

Van de redactie

In de eerste Nieuwsbrief van 1996 van het Museum en het Genootschap vragen we allereerst uw aandacht voor de algemene ledenvergadering, die zal worden gehouden op zaterdag 23 maart in fort Veldhuis met daarop volgend een rondleiding in dit fort.

Tevens treft u een stamboom onderzoek aan van de bekende familie Tervoort. Ook een excursie op zaterdag 11 mei naar de St Agathakerk in Beverwijk kunnen wij u van harte aanbevelen.

De redactie stelt het zeer op prijs leuke verhalen te blijven ontvangen.

Tentoonstellingen in Museum Kennemerland

Vanaf half april t/m eind mei zal er een tentoonstelling gehouden worden over de feesten van 1936. Op 1 mei 1936 kwam de fusie tot stand van de gemeenten Wijk aan Zee en Duin en Beverwijk.

Vanaf begin juni zal er een tentoonstelling worden gehouden van oude kaarten van Beverwijk en omstreken.

Openingstijden Museum Kennemerland

Tot en met zondag 14 april zal het museum alleen geopend zijn op zondag: 14.00-17.00 uur,

Vanaf zaterdag 20 april t/m half september is het museum geopend:

woensdag: 14.00 -17.00 uur.
zaterdag: 14.00 -17.00 uur.
zondag: 14.00 -17.00 uur

Jaarverslag van 1995

Het afgelopen jaar is het bestuur zeven maal bij elkaar geweest.

In de maand januari is er een cursus genealogie gegeven, deze is door veertien mensen gevolgd. Een cursus paleografie is in de maand september gegeven, welke door zeven personen gevolgd is. Door de vele aanvragen heeft het bestuur besloten om in 1996 deze cursus te herhalen, maar dan als een gecombineerde cursus genealogie/paleografie.

Deze cursus is inmiddels gestart en wordt door twaalf leden gevolgd.

In februari is er een excursie geweest naar de Grote Kerk van Beverwijk, hieraan hebben 33 personen deel genomen. Een tweede excursie is gehouden naar huize Akerendam en wel in de maand oktober. Hiervoor meldden zich ruim 80 personen, zodat er verschillende groepen rond geleid moesten worden. Helaas was het aantal van 60 mensen het maximum, zodat een aantal mensen teleurgesteld moest worden. Aan een herhaling van deze excursie wordt gedacht. Al moet het bestuur wel van het hart dat van deze 60 personen, die zich hadden opgegeven, er verschillende, zonder afbericht te geven, verstek lieten gaan. Dit is voor de leden die zich te laat aanmelden en zo buiten de boot vielen, wel wrang. Dus gaarne bij verhindering een afbericht.

De Nieuwsbrief verscheen het afgelopen jaar drie maal en het Ledenbulletin éénmaal. Elk in een oplage van ±325 stuks. Ook heeft het Genootschap drie publikaties uitgegeven. Zo verscheen eind maart het MIP boek, hiervan werd een exemplaar aan burgemeester mevrouw W. Velders-Vlasblom aangeboden. In mei verscheen een fotoboek, handelend over de bevrijding van Beverwijk en tijdens open monumentendag de publikatie "Hun laatste rustplaats" handelend over de grafzerken binnen en buiten de Grote Kerk.

Uit de ontvangen reacties zijn alle uitgaven door de meeste leden als positief ervaren.

Twee bestuursleden zijn namens het Genootschap naar de regiobijeenkomsten geweest, hier werden de contacten met de zusterverenigingen versterkt.

In september is er door ons een historische markt georganiseerd onder auspiciën van de Stichting Regionale Geschiedbeoefening Noord-Holland. Deze werd door ruim 1000 personen bezocht. Deze kregen bij de diverse kramen voor-

lichting over het wel en wee van de historische kringen uit Noord-Holland. Door enkele leden van het Genootschap was er een diaserie en een rondleiding georganiseerd. Wij konden deze dag 17 nieuwe leden inschrijven, dus mag deze dag als zeer geslaagd te boek staan.

Het kadastrerproject loopt nog, er wordt door de provincie naar de benodigde financiën gezocht voor een uitgave van deze kadastrale atlas.

Het onderzoek naar het feest in 1936 is afgelopen en het resultaat zal in 1996 gepubliceerd worden in een dubbel ledenbulletin. Voor niet leden zal er een speciale uitgave verschijnen, welke bij het museum te koop zal zijn.

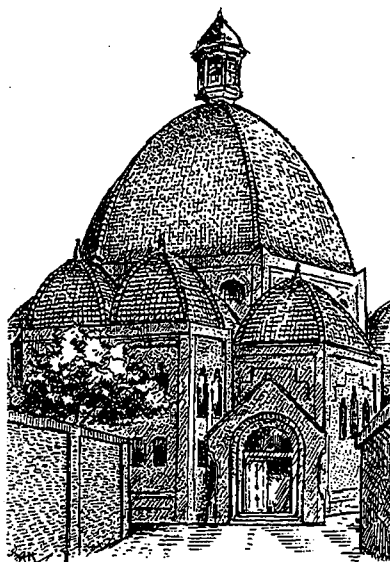
Halverwege de maand september werden wij getipt dat het tegeltabelau bij het voormalige Beynescomplex, binnen

twee dagen zou verdwijnen. Door zeer adequaat ingrijpen van enkele leden, is dit tableau behouden gebleven en overgedragen aan het Museum Kennemerland. Deze heeft het tableau tijdelijk opgeslagen in afwachting op een nieuwe bestemming. Een nieuwe lokatie is er nog niet gevonden, ideeën hiervoor zijn van harte welkom. Er is een onderzoek gestart naar de sigarenindustrie in Beverwijk, ook is er een groep bezig met een zogenaamde historische data bank van Beverwijk op te zetten.

Diverse leden van het bestuur werden door de lokale pers benaderd voor het geven van een interview aan de hand van de verschillende activiteiten van het Historisch Genootschap. Op 31 december 1995 bedroeg het ledental 270, per saldo een toename van 55 leden.

Excursie naar de H. Agathakerk aan de Breestraat op zaterdag 11 mei a.s.

De H. Agathakerk staat de laatste tijd flink in de belangstelling. Hoewel de monumentenstatus is toegekend door de Rijksdienst van Monumentenzorg, is door het Bisdom Haarlem bezwaar aangekend. Binnenkort zal advies worden uitgebracht aan de staatssecretaris. De "Vrienden van de H. Agathakerk" zijn teleurgesteld en zullen er alles aan doen om de Agathakerk voor Beverwijk te behouden. Wij zullen dat van harte ondersteunen.

De St Agathakerk is een ontwerp van de architecten Joseph en Pierre Cuypers jr. en is in 1924 in gebruik genomen. Zij waren zoon resp. kleinzoon van de beroemde P.J.H. Cuypers die o.a. het Centraal Station en het Rijksmuseum te Amsterdam heeft gebouwd. Joseph bouwde o.a. de effectenbeurs te Am-

sterdam en de kathedrale basiliek te Haarlem. Hij werkte veel samen met zijn zoon Pierre.

Er zullen enkele vertegenwoordigers van de "Vrienden van Agatha" aanwezig zijn om de bezoekers te ontvangen en rond te leiden, waarbij wij de prachtige koepelkerk met zijn monumentale centraalbouw met de typische koepelkrans kunnen bewonderen. Het interieur is ontworpen door de kunstenaar Lambert Lourijsen, die tevens de glas in lood ramen heeft gemaakt. Er zullen door pastor P. Lindner gebruiksvoorwerpen worden getoond, zoals kazuifels, cibories en monstransen en er zal iets worden verteld over de liturgische kleuren en symbolische betekenissen van een en ander. De heer H. ter Horst is aanwezig als "beheerder" van de schatten.

In de pastorie, het oude Heerenhuis van de familie J.J. Waterschoot van der Gracht, kunnen wij nog een kijkje nemen in de zaal rechts van de ingang met o.a. het plafond met fraaie ornamenten en de beschilderde wanden, waardoor het pand onder Monumentenzorg valt. Tussentijds zal U een kopje koffie worden aangeboden.

De deelname is gratis voor onze leden met 1 introductie. Nieuwe leden zijn natuurlijk van harte welkom. (lidmaatschap slechts f 15,00 per jaar).

De start op zaterdag 11 mei is om 10.45 uur bij de ingang van de kerk aan de Breestraat. Het duurt ongeveer 2 uur. Veel plezier!

Historisch Genootschap Midden-Kennemerland

Financieel overzicht 1995

Baten en lasten over 1995

Ontvangen contributies	f 4100,00	Kosten nieuwsbrieven	f 742,08
Ontvangen rente	f 288,75	Kosten ledenbulletins	f 1764,48
Ontvangen donaties	f 402,00	Kosten boeken etc.	f 3011,63
Verkoop boeken etc.	f 4470,90	Kosten jaarvergadering	f 17,90
Ontvangen cursusgelden	f 530,00	Lidmaatschappen	f 215,00
		Bestuurskosten/onvoorzien	f 185,03
		Kosten cursussen	f 349,90
		Onkosten Hist. werkgroepen	f 93,10
		Overige activiteiten	f 265,80
		Batig saldo 1995	f 3146,73
	<u>f 9791,65</u>		<u>f 9791,65</u>

Balans per 31 december 1995

Kas	f 19,50	Nog te betalen	f 3907,48
Postbank	f 2858,43	Vooruit ontvangen contributies	f 945,00
Postbank plusrekening	f 7772,85	Vooruit ontvangen cursusgelden	f 400,00
Nog te ontvangen rente	f 50,00	Reservering ledenbulletin 21	f 550,00
		Ondersteuningsfonds	f 1422,10
		Kapitaal	f 3476,20
	<u>f 10700,78</u>		<u>f 10700,78</u>

Toelichting:

De contributieverhoging van f 10,00 naar f 15,00, heeft het nadelig saldo van 1994 ad f 633,00 omgebogen met f 1000,00 naar een voordelig resultaat; daarnaast heeft de toename van het ledental, van niet minder dan 55, bijgedragen met ca. f 600,00 in het totale resultaat. We hebben dus nu een vrij gezonde basis. Incidentele baten waren uiteraard welkom om een kleine reserve op te bouwen, vooral het resultaat op de verkoop van boeken (met toch een zeker risico) was succesvol en leverde een netto-resultaat op van f 1500,00. Het ledenbulletin en de nieuwsbrieven mochten iets duurder uitvallen, omdat we menen hogere eisen te moeten stellen aan presentatie, verzorging en uitbreiding van het aantal pagina's. Tot slot is het verheugend te melden dat wij een donatie mochten ontvangen van f 400,00 van een waardereid lid.

Het ondersteuningsfonds is toegenomen met f 970,00 door de extra ontvangen bedragen boven de vastgestelde contributie. Dit is minder dan ontvangen werd in 1994, en heeft waarschijnlijk te maken met de contributieverhoging van 1995. Niettemin een extra bedrag waar we blij mee zijn om extra activiteiten mee te bekostigen. Zo konden we voor inrichting van een DOKA-ruimte en voor een computertafel f 350,00 bijdragen en konden we garant staan voor f 3500,00 voor het veilig stellen van het tegeltableau van Beynes. We hopen uiteraard dit laatste bedrag, bij definitieve plaatsing, terug te ontvangen via sponsoring

Begroting 1996 en voorlopig 1997

Baten				Lasten			
Contributies	f 4125,00	f 4200,00	Ledenbulletins	f 2000,00	f 2050,00		
Rente	f 150,00	f 150,00	Nieuwsbrieven	f 800,00	f 800,00		
Cursusgelden	f 660,00	f 200,00	Boeken etc.	f 450,00	f 450,00		
Verkoop boeken	f 500,00	f 500,00	Lidmaatschappen	f 240,00	f 250,00		
			Bestuurskosten/onvoorz.	f 300,00	f 300,00		
			Kosten jaarvergadering	f 150,00	f 150,00		
			Kosten cursussen	f 450,00	f 160,00		
			Onk. Hist. werkgr.	f 200,00	f 200,00		
			Overige activiteiten	f 845,00	f 690,00		
	<u>f 5435,00</u>	<u>f 5050,00</u>		<u>f 5435,00</u>	<u>f 5050,00</u>		

ten Vohrde, ter Vorte, terfohrt, ter Voort, Tervoort What's in a name?

Een veel gehoorde naam in Kennemerland is wel Tervoort. Ruwweg zijn er drie takken aanwezig:
De eerste bevindt zich in de omgeving Haarlem en Driehuis. De tweede in Egmond en omstreken.
De grootste tak echter bevindt zich in Beverwijk.
Dit artikel zal gaan over de Beverwijkse tak.
Het interessant beschrijven van een stamboom is een moeilijke zaak.

Vroeger kwam de gewone man zo'n drie keer voor in een archief.

1. Bij de geboorte. 2. Bij het trouwen 3. Bij het overlijden. Werden er kinderen uit een huwelijk geboren, dan kwamen de vader en de moeder nog enkele keren voor bij de aangifte van het kind in het archief.

Practisch alle Tervoorten (ter Voorten) die in Kennemerland wonen stammen af van Adrianus (Arie) ter Voort. Hij beleed evenals zijn voorouders de katholieke godsdienst. Zijn grootvader was Wessel ter Vohrte uit Borken, een klein stadje, net over de Duitse grens bij Winterswijk gelegen.

Uit het doopboek van de St. Remigiuskerk in Borken:

Transcriptie

geboren:	ouders:	getuigen:	datum:
Wessel	Wessel terfohrt	Herman Garvers	30 maart 1700
	Gessken (Garvers)	Elske Mossink	

Zoon Wessel trouwde in 1731 in Amsterdam met Femmetje Rondeel, die geboren was in Zutphen.

Uit het archief van Amsterdam (718/264):

Transcriptie: Compareerden als vooren: Wessel ter Voort, van Borkum, oud 29 Jaren in de Weije Steeg, ouders doot, Geassisteerd met Hendrik Diekman & Femmetje Rondeel, van Zutphen, oud 27 Jaren op de Fluweeleburgwal, ouders doot, Geassisteerd met haar Motje (tante) Jannetje Rondeel.

Op deze ondertrouw-acte staat, dat Wessel uit Borkum zou komen. Vele onderzoekingen in die richting leverde niets op. Door toeval kwam ik op het idee in Borken te zoeken, alwaar Wessel gevonden werd in het doopboek van de St Remigiuskerk.

Waardoor hij naar Amsterdam kwam is niet achterhaald, doch Amsterdam was in die tijd welvarend en trok vele mensen aan.

Wessel en Femmetje kregen 5 kinderen, waaronder Johannes. Deze Johannes trouwde in 1773 Maria Frayman uit Wijk aan Zee. Uit dit huwelijk werden twee dochters: Gertruud en Elizabeth en een zoon: bovengenoemde Arie geboren. Arie ter Voort, toen wonende in Velsen, leerde Petronella (Pietertje) Limmen kennen. Zijn lengte was volgens de militaire dienst: 5 voet, 1 duim en 4 streek, omgerekend ongeveer 1.60 m.

Zij kregen een voorkindje, Marijtje, op 24 december 1799:

Uit het Doopboek van de Katholieke Kerk:

24 dec. 1799	Transcriptie: Marijtje Arie Tervoort Pieternel Claasze Limmen	Wijk aan Duin illegitima
(getuigen)	Antonie Ridder Geertruij Tervoort	per matrimonium 20 Jan 1800 legitimata

De pastoor vermeldde in het doopboek **illegitima** (onwettig).

Kort daarna "den 29e december zeventien honderd neegen en neegentig" trouwden ze voor de wet, waardoor het kind "geecht" werd. Op 20 januari 1800 trouwden ze vervolgens in de Laurentiuskerk te Heemskerk.

Uit het trouwboek:

Transcriptie: 20 Jan (1800). Arie Tervoort met
Pieternelletje Claasze Limmen.
nata proles (voorkindje)
Testes:(getuigen) Grietje Roozkrans J.D. (Jongedochter)
Caatje Gerritsz Termes.

In het doopboek kwam toen de vermelding: Per matrimonium 20 Jan 1800 legitimata.

Vrij vertaald: Door het huwelijk dd. 20 Jan 1800 gewettigd.

Arie en Petronella kregen daarna nog 15 kinderen. De toenmalige ambtenaar van de burgerlijke stand van Wijk aan Duin schreef ze in met de achternaam Tervoort, dus aan elkaar geschreven. Van de 16 kinderen stierven er vele in hun eerste levensjaar. Slechts twee zonen, Claas en Petrus, zorgden voor de instandhouding van de naam Tervoort.

Zoon Claas, het tweede kind van Arie en Petronella werd geboren in 1801. Hij was de stamvader van de Beverwijkse Tervoorten. De allereersten Tervoorten waren in het algemeen landbouwers. Tot ver in de 19de eeuw waren er nog steeds veel landbouwers, tuinders, boerenknechten en dagloners in de familie. In de 20ste eeuw gingen, door de opkomende industrialisatie velen in de industrie werken.

Claas trouwde in 1824 met Elizabeth Maria Eyckhof en kreeg onder andere twee zonen Anthonie en Arie.

De laatste Arie trouwde in 1870 met Geertruida Mul. De nakomelingen van deze Arie en Geertruida hebben ongeveer tien jaar geleden nog een reünie gehouden, waarbij ondergetekende als enige ter Voort (los geschreven) aanwezig was. De ambtenaar, die destijds mijn grootvader inschreef, maakte namelijk van Tervoort weer ter Voort.

Vele oudere Tervoorten zullen zich die reünie nog wel herinneren en voor hen zal het verdere verloop van dit verhaal al een stuk duidelijker worden.

Op pagina 8 vindt U de stamboom. Onderaan beginnend met Gert ten Vorte en Grete. Daarboven Wessel ter Vorte met Gesken Garvers. Vervolgens Wessel ter Voort met Femmetje Rondeel. Dan Johannes ter Voort met Maria Fryman uit Wijk aan Zee. Hun derde kind Arie trouwde in Wijk aan Duin met Petronella Maria Limmen. Het tweede kind Claas 1800-1846 trouwde met Elizabeth Eijckhof.

De zoon van Claas en Elizabeth, ook Arie genoemd trouwde vervolgens met Geertruida Mul. We komen nu op bekender terrein.

Als afsluiting nog even over de andere takken Tervoort, waarover gesproken werd in het begin van dit artikel.

Stamvader Arie had dus twee zonen Claas en Petrus, die voor de instandhouding van het geslacht zorgden.

Claas was de stamvader van de Beverwijkse tak.

Petrus had drie zonen:

1. Adrianus Tervoort, die de Tervoortenstam in Haarlem en Driehuis stichtte.
2. Gerardus Tervoort, stichtte de Tervoortenstam in Egmond en omstreken.
3. Johannes ter Voort, (hier ging de ambtenaar de naam weer in twee woorden schrijven) was de grootvader van de schrijver van dit artikel.

Ook van deze stammen heb ik uitgebreide informatie, doch zijn voor dit Ledenbulletin niet van toepassing.

Op mijn speurtocht kwam ik in Amsterdam ook nog honderden Tervoorten (ter Voorten) tegen. Deze hadden niets met Wessel uit Borken te maken, maar bleek een geheel eigen stam te zijn, die terugliep tot Rees, een klein Duits stadje vlakbij Borken en zou (nog wat verder in de tijd terug) misschien wel weer verbinding kunnen hebben met Wessels voorvaderen. Zij bleken over het algemeen hervormd te zijn.

Tot slot nog: Wat betekent de naam ter Voort (Tervoort). Een

voorde of voort (in het Duits Furt geheten) is een doorwaadbare plaats in een rivier. Vroeger toen er nog geen bruggen bestonden, waren deze plaatsen bijzonder belangrijk voor o.a. het verplaatsen van vee, ze kregen de namen Coevorden, Schweinfurt, Ochsenfurt.

Ook werd wel de rivier vernoemd: zoals de voort door de Amel werd Amersfoort, door de Itter werd Ittervoort. Verder waren deze voordden belangrijke plaatsen voor het doortrekken van legers.

De mensen die rond zo'n plaats woonden kregen vaak de naam ter Voorde of ten Voorde, dus lieden, die woonden ter plaatse van een Voorde, hetgeen later verkort werd tot Tervoort of ter Voort. In diverse acten ben ik deze naam op wel 80 verschillende manieren geschreven tegengekomen.

staand v.l.n.r.:

*Jan, Claas, Gerrit, Ka, Toon,
Louw, Arie.*

zittend v.l.n.r.:

*Bets, Arie Tervoort (vader),
Geertruida Mul (moeder), Griet.*

Arie en Geertruida hadden 13 kinderen, waarvan er 4 vroeg stierven. Van Arie en Geertruida en hun overgebleven 9 kinderen ziet U bijgaande foto. Verder nog een foto van de 6 kinderen van zoon Johannes, afgebeeld in de uitoefening van hun beroep.

Gebruikt zijn in het algemeende namen opgegeven op de burgerlijke stand. De jongere generaties zijn vaak vermeld met de roepnaam: Adrianus wordt dan bv. Aad genoemd, Antonius wordt Toon en Nicolaas wordt Nico.

Nico: leraar

Louw: dirigent

Ton: boekhouder

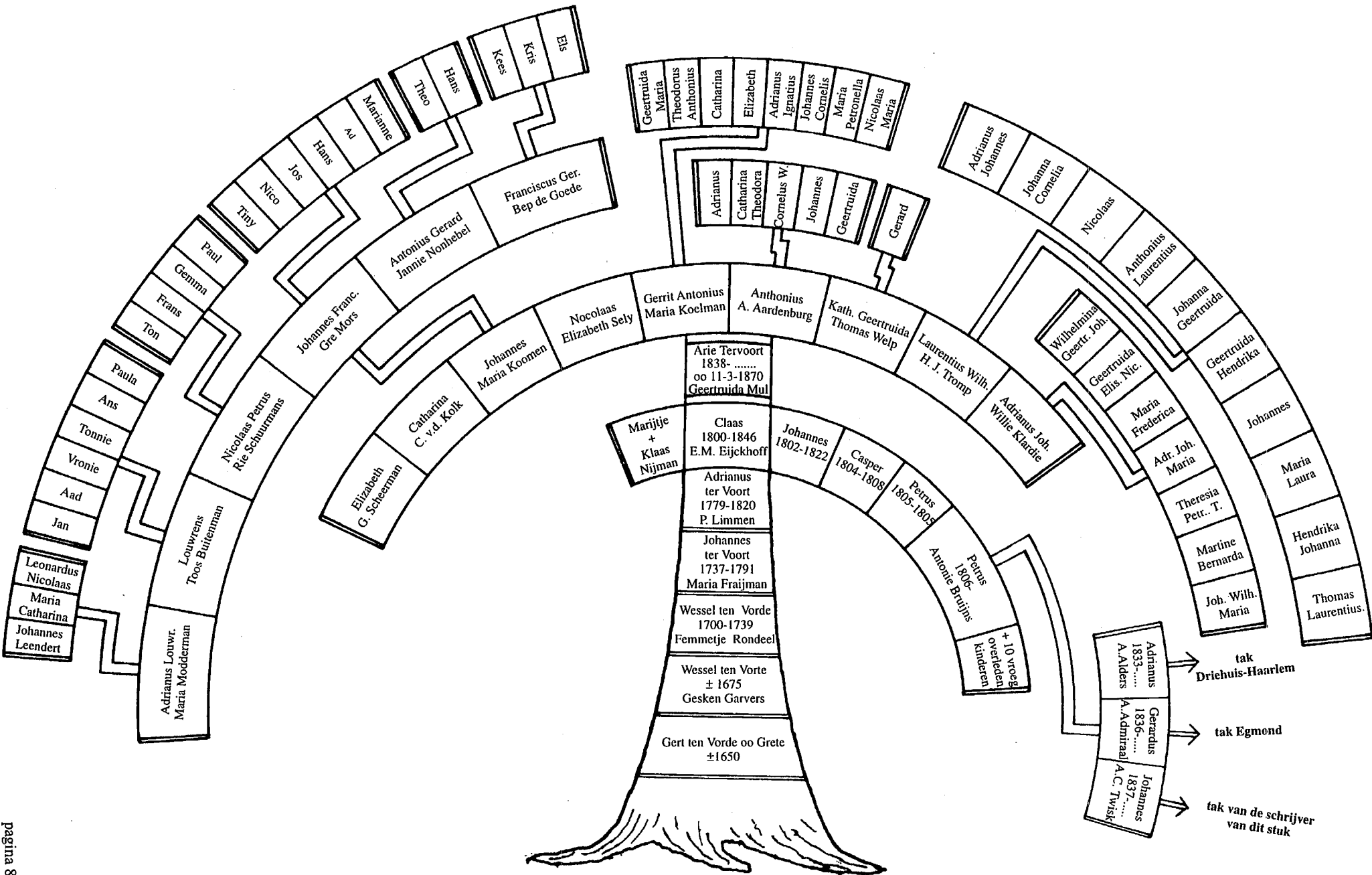
Jan: bakker

Frans: kapper

Aad: boekhouder

ARIE m. Geertruida Mul	TERVOORT 1839-1870.	WILH. CHR. ELIS. m. Gerrit Scheerman	TERVOORT* 1871-1961.				
		JOHANNES	TERVOORT 1872-1872.				
		WILHELMUS NICO	TERVOORT 1874-1877.				
		ELIZABETH	TERVOORT				
		CATHARINA	TERVOORT* 1875-1962.				
		m. Cornelis Ud Kolk					
		JOHANNES	TERVOORT 1876-1876.				
		JOHANNES	TERVOORT* 1877-1967.				
		m. Maria Kooen					
				ADRIANUS LOUIJL	TERVOORT* 1907-1964.	JOHANNES LEEND.	TERVOORT 1937-.....
				m. Maria Hodderman		m. Marga Poncin	..... MARGO JAN
						MARIA CATHARINA	TERVOORT 1939-.....
						m. Bert Dujn	..... MARIELLE KARIN
						LEONARDUS NIC.	TERVOORT 1942-.....
						m. Lenie Hermes	..... ARIE NELLEKE JAN
				LOUWRENS	TERVOORT 1908-.....	JAN	.....
				m. Toos Bluitenman		m. T. Hoesbergen	..... YVONNE RENEE ELEDONRE
						ARD	TERVOORT .....
						m. Wilma Boksm	..... CINDY ADRIAN HAARTEN
						URONIE	TERVOORT .....
						m. Piet Ud Lem	..... ARD MARCEL
						TUNNIE	TERVOORT .....
						m. Henk Ud Nieuwendijk	..... ALETTE HENK ERIC
						ANS	TERVOORT .....
						m. Jan Ud Geest	..... MARCEL TIH INGRID
						PAULA	TERVOORT .....
						m. Henk Haumans	..... INGE GITTA .....
				NICOLAAS PETRUS	TERVOORT 1909-.....	TON	.....
				m. Rie Schuurmans		m. Elly Metselaar	..... TOH MARISKA
						FRANS	TERVOORT .....
						m. Anita Fransen	..... RUBEN VINCENT
						GEMMA	TERVOORT .....
						m. Johan Van Gelder	..... HELENA
						PAUL	TERVOORT .....
				VERONICA GEERT	TERVOORT 1916-1917.	TINY	.....
				JOHANNES FRANC.	TERVOORT 1913-.....	m. Kees Ettema	..... THEO FRANK RENEE
				m. Gra nors			
						NICO	TERVOORT .....
						m. Martha Krol	.....
						JOS	TERVOORT .....
						m. Marian Ud Inden	..... SFEN JUDITH
						HANS	TERVOORT .....
						m. Loeki Stoker	.....
						AD	TERVOORT .....
						m. Jannie De Vos	..... JERDEN HEIN
						MARIANNE	TERVOORT .....
						m. Jan Thyssen	..... DAVE
				ANTONIUS GERARD	TERVOORT 1919-.....	THEO	.....
				m. Jannie Nonhabel		m. Yvonne Van Engelen	TERVOORT 1961-.....
						HANS	TERVOORT 1966-.....
						m. Oda	..... Kraetzer
				FRANCISCUS GER.	TERVOORT 1920-.....	KEES	.....
				m. Bep De Goede		m. Carla De Winter	..... LAURA
						KRIS	TERVOORT .....
						m. Henri Henrichs	..... CHRISTA
						ELS	TERVOORT .....
						m. Hans Veldkamp	..... NICKY
		NICOLAAS	TERVOORT* 1878-1943.				
		m. Elizabeth Sely					
		JACOBUS	TERVOORT 1880-1880.				
		GERRIT ANTONIUS	TERVOORT* 1881-1959.	GEERTUIDAMARIA	TERVOORT 1913-1973.		
		m. Petronellamaria Koelman		m. Nic Simon Grad. Schoots			
				THEODORUS ANTH.	TERVOORT 1914-.....	MIA	TERVOORT .....
				m. Hil Prenen		MARY	TERVOORT .....
						CARY	TERVOORT .....
						MONICA	TERVOORT .....
						PETER	TERVOORT .....
				CATHARINA	TERVOORT 1916-.....	ANNELIES	HEYNIS
				m. Piet Heynis		PIETER	HEYNIS
						CHRIS	HEYNIS
						MIEKE	HEYNIS
						PAUL	HEYNIS
				ELISABETH	TERVOORT 1917-.....		
				m. Jan Van Baarsel			
				ADRIANUS IGN.	TERVOORT* 1918-1988.	ANNA DIJVERA HAR	TERVOORT 1947-.....

				m. Marieke Blesheuvel	TERVOORT	1956-....
				AFRA		
				m. Wil Vleeming		
	JOHANNES CORN.	TERVOORT	1922-....			
	m. Trius Van Essen					
	MARIA PETRONEL	TERVOORT	1924-....	FRANK	DANIELS	
	m. Mathieu Daniels			ALFONS	DANIELS	
				PATRICIA	DANIELS	
	NICOLAAS MARIA	TERVOORT	1926-....	LIDJHEN	TERVOORT	.....
	m. E. Gaarhuis			EDJIN	TERVOORT	.....
				MIKE	TERVOORT	.....
				MARYJANE	TERVOORT	.....
				NICK	TERVOORT	.....
ANTHONIUS	TERVOORT* 1884-1975.	ADRIANUS	TERVOORT	1911-....	ANS	TERVOORT
m. Annie Aardenburg		m. Ploonie Vd Akker			ELS	TERVOORT
					PIETER	TERVOORT
	CATH. THEODORA	TERVOORT	1913-....	TON	HINKENS	
	m. Toon Hinkens			CHARLES	HINKENS	
				AAD	HINKENS	
	CORNELIS WILH.	TERVOORT	1918-1985.	MARG. MARIA	TERVOORT	.....
	m. Margareta Van Schagen			m. G. P. Portegies		
				AGATHA ANNA MAR	TERVOORT	1954-....
				m. J H G Berkhout		
				ANTONIUS FRED.	TERVOORT	1959-....
	JOHANNES	TERVOORT	1919-....	MARIANDEL	TERVOORT	.....
	m. Corrie Sondag			THEA	TERVOORT	.....
				WILLY	TERVOORT	.....
				CONNIE	TERVOORT	.....
	GEERTUIDA	TERVOORT	1923-....	ANK	STELDER	
	m. Piet Stelder			INEKE	STELDER	
				CAROLE	STELDER	
KATH. GEERTUIDA	TERVOORT* 1885-1983.	GERARD	WELP			
m. Thomas Welp						
LOURENTIUS WILH	TERVOORT* 1888-1962.	ADRIANUS JOH.	TERVOORT	1914-....	LOUR WILHELMUS	TERVOORT
m. Hendrika Joh. Tromp		m. Anna Winkelhuijzen			A H Van Steen	TERVOORT
					JOH CORNELIS	TERVOORT
					m. E H Van Blokland	TERVOORT
					HENDRIKA JOH	TERVOORT
					m. Gerard	TERVOORT
					m. G J Al	TERVOORT
					PETR BARTH JOZ	TERVOORT
					NICOLAAS	TERVOORT
					m. Helena C. Vd Vlugt	TERVOORT
					ALBERTIUS JOH	TERVOORT
					m. J C M Baltus	TERVOORT
	JOHANNH CORN.	TERVOORT* 1913-1971.	AGATHA HENDRIKA	NIESTEN	1944-....	
	m. Joh Petrus Herm Niesten			LAURENTIUS PHIL	NIESTEN	1946-....
				PHILIP LAUR JOH	NIESTEN	1947-....
				HENDRIKA JOH.	NIESTEN	1957-....
	JOHANNES	TERVOORT	1916-1921.			
	NICOLAAS	TERVOORT	1917-....	NICO	TERVOORT	.....
	m. Bep Aardenburg			ELS	TERVOORT	.....
	ANTH. LAURENTIUS	TERVOORT* 1920-1989.	JOH. LAURENTIUS	TERVOORT	1949-1949.	
	m. Maria Helena Aardenburg			CLASINA HENDR.	TERVOORT	1951-....
				JOHANNES	TERVOORT	1953-....
				ANTH. LOURENTIUS	TERVOORT	1956-....
	JOH. GEERTUIDA	TERVOORT* 1921-1983.	ANS	DOBBER		
	m. Jan Dobber			JAN	DOBBER	
	GEERTR. HENDR.	TERVOORT	1924-....			
	m. Cor Van Hensbergen					
	JOHANNES	TERVOORT	1926-....	ANS	TERVOORT	.....
	m. Tinie Ursem			CARINA	TERVOORT	.....
	MARIA LAURA	TERVOORT	1927-....	JOKE	WATERLANDER	
	m. Hennie Waterlander					
	HENDRIKA JOH.	TERVOORT	1927-....	JANS	BOERLAGE	
	m. Theo Boerlage			ADA	BOERLAGE	
				HENNIE	BOERLAGE	
				JOS	BOERLAGE	
	THOMAS LAURENT.	TERVOORT	1932-....	ANNEKE	TERVOORT	.....
	m. Wil Oosterman			RENEE	TERVOORT	.....
				WILLIAM	TERVOORT	.....
				TIMOTHY	TERVOORT	.....
				RODNEY	TERVOORT	.....
ADRIANUS JOH.	TERVOORT* 1894-1960.	WILH GEERTR JOH	TERVOORT	1921-....		
m. Willie Klardie		GEERTR ELIS NIC	TERVOORT*	1922-....		
		m. Joel Vanhillen				
		MARIA FREDERICA	TERVOORT	1924-....		
	ADR JOH MARIA	TERVOORT* 1925-....	ADR. JOH. SYLV. M.	TERVOORT	1955-....	
	m. Hubertine Marie		m. Karin Emon			
	m. Christ. Alaida	Jeanne Ummels Peters		JOSEPHILH MARIA	TERVOORT	1958-....
	TERESIA PETR. T.	TERVOORT	1926-....			
	m. Karel Wijnen					
	MARTINE BERN.	TERVOORT	1929-....			
	m. Cor Braukel					
	JOH. WILH. MARIA	TERVOORT	1932-....	JANS	TERVOORT	.....
	m. Jeanne Verdouk			RUB	TERVOORT	.....
				TON	TERVOORT	.....

de Beverwijkse stamboom

Auteur: H. ter Voort, Heemskerk

Een stukje geschiedenis van de Kennemer tuinbouw

Met de komst van de rijke Amsterdamse kooplieden in de buitenplaatsen langs de duinrand groeide ook het aantal warmoezeniers (tuinbazen voor de groente- fruit- en kruidentuin). Binnen de ommuurde tuinen van deze buitenplaatsen kweekte men vooral luxe tuinbouwproducten en tussen de bewoners van de buitenplaatsen was er grote onderlinge wedijver wie er na de jacht of op feestdagen het beste op tafel kon brengen. Vooral de tuinbazen droegen daar hun steentje aan bij. Zo werd Midden-Kennemerland bekend om haar aardbeien - bessen - kersen - verse peulvruchten - asperges - duinaardappelen etc.

De Wijker peulen en Velsers kersen verdienden bij de Amsterdammers 't predikaat "t beste van 't beste".

In de wintermaanden verbleven de kooplieden in hun grachtenpanden. De tuinbazen brachten hun producten via de Wijkermeer naar hun werkgever (broodheer).

Familieleden van de warmoezeniers begonnen voor zichzelf. Ook pachtte men wel de moestuinen van de eigenaren van de buitenplaatsen onder voorwaarde een deel van hun producten voor een van te voren afgesproken bedrag aan de eigenaar te leveren. De overproductie werd vaak uitgevent aan andere bewoners van de gegoede stand en zo ontstond 't Wijkerboertje. Meestal stond in de pachtvoorwaarden dat zij geen honden en katten mochten houden, want deze dieren konden schade toebrengen aan het wild. Naast tuinbouwproducten namen de Wijkerboertjes ook producten mee uit de duinen zoals wild (legaal of illegaal), eetbare paddestoelen, kievitseieren, bramen en noten.

In de 19e eeuw groeide de bevolking van Amsterdam en daarmee ook de vraag naar tuinbouwproducten. Ook de tuinbouw in Beverwijk en omgeving groeide mee met de toenemende vraag.

Aan het einde van de negentiende eeuw voeren 4 stoomboten driemaal per week met 400 tuinders en hun producten naar Amsterdam. Er ontstond zelfs een onderneming van tuinbouwers, die 2 stoomboten exploiteerde, dit onder de naam Tuinderswelvaren.

Een van de oudste particuliere ondernemingen was de firma Huyg. Deze firma heeft het vervoer naar Amsterdam het langst volgehouden.

Ik heb het genoeg gehad om een aantal tuinders die in Amsterdam hebben, gevent te mogen ondervragen en aan de hand van hun verhalen het volgende opgeschreven.

Met de boot naar Amsterdam

In de jaren 1920-1930 voer de boot driemaal per week (dinsdag, donderdag en zaterdag).

Klokslag 5.00 uur vertrok de boot vanaf de Meerkade. Voor die tijd moest iedereen de handel aan dek hebben. Sommige brachten hun handel al daags te voren bij een caféhouder of een bewoner langs de Meerkade op het erf. Vroeg uit de veren, want 't meeste vervoer ging per handkar.

Op 't Meerplein je handel samenstellen, kopen en verkopen bij collega's en handelaren.

Bij vertrek van de boot namen de tuinders plaats in een ruimte onder het dek. De meeste tuinders gingen tijdens de 2 uren durende overtocht slapen. In Amsterdam aangekomen legden de boten aan op de Prins Hendrikkade vlakbij het Centraal Station. Daar werd de handel verladen en ook daar werd weer handel gedreven met tuinders en handelaren van tuinbouwcentra uit de omgeving.

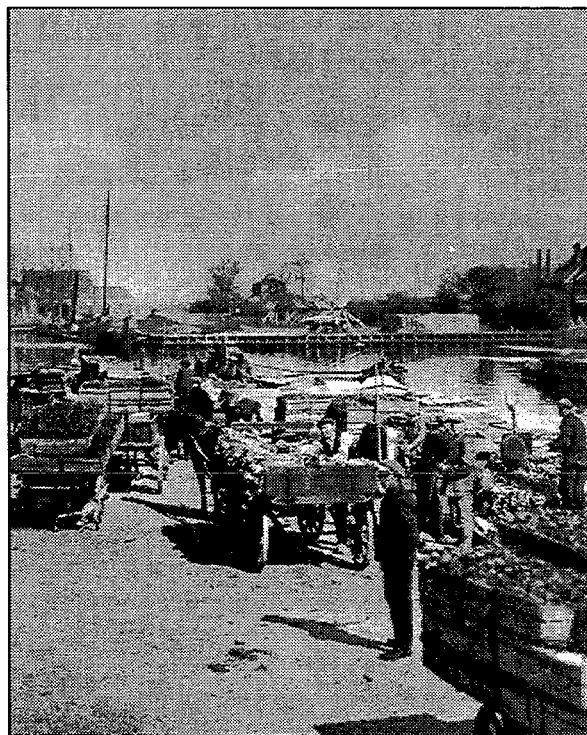
Daar huurde je een handkar en dan begon het venten. Men kon ook een kruier huren voor f 1,00 per dag die hielp de handkar duwen. Bij de vele bruggen stonden "bruggetrekkers" die voor een paar centen met een pikhaak de kar over de brug hielpen trekken. Een zakenman met goede producten kon royaal geld verdienen maar je moest goed "tegen de straatstenen kunnen". d.w.z. je moest uit de vele café's vandaan blijven. Want 't drankmisbruik was in die tijd groot en bracht veel ellende teweeg. Daarom gingen soms vrouwen of kinderen mee om op de portemonnaie te passen en om te voorkomen dat vader niet in de "verkeerde buurten" terecht kwam.

Om klokslag 16 uur vertrok de boot weer. Zij, die niet op tijd waren moesten met de trein naar huis. Bij mooi weer gingen ze op 't dek zitten en bij minder goed weer onder dek kaarten of napraten over de handel en wandel van die dag. Ook aan boord werd een borrel

geschonken.

In Beverwijk zag de kastelein de boot al aankomen onder de spoorbrug en tapte de hele tapkast al vol met borrels. "Man man, wat werd er gezopen". Sommige konden onderweg naar huis geen kroeg passeren.

In de jaren '30 werd de boot van Huyg slecht. Het plaatwerk werd dun. Door vervoer van chemicaliën van de plaatselijke industrie werd het plaatwerk dunner en vozer. De laatste jaren dat Huyg nog voer sloegen de gaten in de boot, wanneer er sprake was van ijsgang. Man, man wat kon die Huyg foeteren (mopperen en schelden) als de ijsschotsen tegen de romp sloegen. Hij ging dan naar onder en met stuthout en spezkwoerd werd het gat gedicht. Na een proces met de fabrikanten kon Huyg een vergoeding krijgen om een andere boot te kopen, maar hij koos voor het geld en staakte zijn vervoer. Je kon ook met de "Alkmaar Packet",

die aanmeerde op het Noordzeekanaal, naar Amsterdam of je handel meegeven met de trein. Sommige kochten een autootje maar voor vele werd het te duur. Je handel veilen bracht vaak meer op en kostte minder tijd en zo liep het venten in Amsterdam langzaam terug. In de jaren zestig zijn de laatste Wijkerboertjes ook gestopt. Slechts een paar Schaggers (groothandelaren) gaan nog iedere dag naar Amsterdam. Zo verdween een stuk broodwinning uit tuinbouwend Kennemerland.

Dit verhaal is geschreven rond de jaren '80.

Piet Diemeer, Heemskerk

Notulen Jaarvergadering van het Historisch Genootschap d.d. 29 maart 1995.

Aanwezig 27 leden en 1 introducé.

1. Opening en mededelingen:

De voorzitter opende om circa 20.00 uur de vergadering en heette allen hartelijk welkom. Voorzitter vraagt aandacht voor het overleden lid Mevrouw. D.G. Blom. Afbericht ontvangen van de heren K. Vermeulen, W. Dekker, D.J. Sluis, J.J.M. Brakenhoff, C.E. de Boer en de dames L. Duyn-v. Hoven en M. v.d. Linden-Smits

De voorzitter memoreert aan de uitgave van het MIP boek, dat vanavond te koop is. Tevens dat er op 22 april een archieven-dag is.

2. Het verslag van de secretaris wordt ongewijzigd goedgekeurd.

3. De penningmeester leest het verslag voor en geeft een toelichting. De heer Visser informeert naar de post van de nog te ontvangen rente. Dit houdt verband met de plusrekening volgens de penningmeester. Het verslag wordt verder zonder op- of aanmerkingen goed gekeurd. De kascommissie heeft de financiële bescheiden in orde bevonden. De penningmeester en de kascommissie worden bedankt voor hun werk.

4. Als nieuw lid voor de kascommissie wordt de heer Visser benoemd.

5. De heer Camfferman geeft, namens het museumbestuur, een korte toelichting waarop de leden wederom hun goedkeuring wordt gevraagd i.v.m. de statuten. De heer Van Gulik vraagt waarom er toch gekozen wordt voor het feit, dat beide voorzitters respectievelijk van het Genootschap c.q. Museum, bestuurslid zijn van het andere bestuur. Deze verstrengeling had in het verleden toch tot problemen geleid. De heer Camfferman bevestigt het, maar merkt tevens op dat dit kwam doordat de voorzitter ook een taak had in het andere bestuur, dit is nu niet het geval. De statutenwijziging wordt zonder verdere aanmerkingen aangenomen.

6. De begrotingen voor het jaren 1995 en 1996 worden door de penningmeester voorgelezen. Beide begrotingen worden door de leden goedgekeurd.

7. De secretaris licht de lopende onderzoeken en de nieuwe plannen toe. Het M.I.P. onderzoek is afgesloten. Het resultaat is een schitterend eindrapport wat deze avond te koop is. Het rapport is aangeboden aan de

gemeente Beverwijk en heeft dit boek lovend ontvangen. Het burgemeesterproject is afgerond en de resultaten aangeboden aan de Stichting Regionale Geschiedbeoefening. Van burgemeester Stelt wordt een biografie geschreven voor het komende ledenbulletin. De werkgroep die zich met het feest van 1936 bezig houdt, denkt in het najaar hiermee gereed te zijn. Als nieuw project word een onderzoek naar de sigarenindustrie van Beverwijk gestart.

Op 30 september wordt er op verzoek van de Stichting Reg. Geschiedbeoefening, een historische dag door ons georganiseerd. Het Genootschap heeft dan het voornemen om dan een boek uit te geven van de grafzerken en de graven in en rondom de Grote Kerk van Beverwijk. Op 7 oktober wordt er een excursie georganiseerd naar huize Akerendam, helaas kunnen er maar maximaal 40 personen deelnemen, maar als blijkt dat er meer belangstellenden voor zijn dan wordt er een tweede excursie gepland. Het genootschap heeft een computer gekregen en hierdoor wordt het mogelijk de fotocollectie van het museum beter toegankelijk te maken.

8. Mevrouw Baltas was met haar genealogie vast gelopen en wilde hiervoor advies. De voorzitter wijst haar op de maandelijkse avonden, deze zijn juist voor zulke problemen georganiseerd. De heer Magdelijns vraagt of het mogelijk is om zijn uitgewerkte genealogie te publiceren in een van de uitgaven van het genootschap, dit wordt bevestigend beantwoord.

9. Om circa 20.45 uur kondigt de voorzitter de pauze aan en bedankt alle aanwezigen voor hun belangstelling. Na de pauze werden verschillende video's vertoond, met beelden van verschillende feesten uit Beverwijks vroegere dagen.

Contributie/lidmaatschap Historisch Genootschap

Mocht U geen acceptgirokaart hebben ontvangen of als U zich, of Uw vriend/vriendin, op wilt geven als lid, maak dan (tenminste) f 15,00 over op postrekeningnummer 22.49.43 t.n.v. Historisch Genootschap Midden-Kennemerland te Beverwijk met vermelding contributie 1996.

Bij voorbaat dank.

Oproep

Het Museum Kennemerland zoekt oud verpakkings- en reclamemateriaal van de Beverol Fabriek te Beverwijk.

Heeft u bijvoorbeeld nog een blikken bus of doos die lijkt op het hier afgebeelde olieblik, dan is het museum daar zeker in geïnteresseerd. De heer IJ. Luttkik zal u graag te woord staan: telefoon 0251-227123.

Secretariaatsadres Historisch Genootschap Midden-Kennemerland

J. van der Linden,
Melklaan 13,
1951 XL Velsen-Noord.
Telefoon: 0251-227235

Bijeenkomsten werkgroepen van het Historisch Genootschap Midden-Kennemerland

Data:

maandag	4 maart	1996
maandag	1 april	1996
maandag	6 mei	1996
maandag	3 juni	1996

In de maanden juli en augustus zijn er geen bijeenkomsten

De avonden zijn voor iedereen (dus ook belangstellenden) vrij toegankelijk, en vinden plaats in het Museum aan het Westerhoutplein 1 te Beverwijk. De bijeenkomsten beginnen om 19.30 uur.

Graag tot ziens op maandag 4 maart a.s. om 19.30 uur in het Museum!